

REGIONALE STARTNOTITIE

De gemeenten in Midden-Brabant hebben een regionale startnotitie Veranderopgave Inburgering opgesteld. Zie: <https://www.nieuwebrabanders.nl/informatie/informatie-beleid>. Hierin leest u hoe de gemeenten de nieuwe Wet inburgering willen gaan vormgeven.

Om een volgende stap te zetten in de voorbereiding heeft de regio een marktconsultatie georganiseerd op 29 september jl. Gezien de Covid19 situatie zijn hier een beperkt aantal partijen uit verschillende branches voor uitgenodigd.

Doel van de bijeenkomst is om de visie van de gemeenten te delen en toetsen, input op te halen die bijdraagt aan het realiseren van de visie, en te verkennen wat nodig is om de aanpak te realiseren.

In 3 parallelle sessie zijn partijen met elkaar en de gemeenten in gesprek gegaan over:

- De regionale visie inburgering
- De hoofdthema's: vroegtijdig, integraal en doorlopend
- Wat de partijen mee willen geven

De gesprekken verliepen in een open constructieve sfeer. Dit verslag geeft op hoofdlijnen weer wat er uit de drie sessies naar voren is gekomen.

REGIONALE VISIE – WAT SPREEKT JE AAN IN DEZE AANPAK?

POSITIEVE PUNTEN:

- Vroegtijdigheid is belangrijk. Er is winst te behalen in een nauwe verbinding tussen AZC en regio, zo kunnen inburgeraars snel mogelijk aan de slag en blijven ze actief.
- De doorlopende leerlijn: Een integraal programma dat in de verschillende fases op elkaar aansluit met parallel daaraan de klant regisseur/case manager. Zo is er een constant contactpersoon.
- Participatie centraal zetten: Juist de combinatie taal en participatie bevordert de voortgang.
- De intake zal gefaseerd moeten zijn en over een langere periode worden uitgesmeerd, zodat de inburgeraar een bewuste en overwogen eigen keuze kan maken waarbij positieve en negatieve gevolgen ook duidelijk besproken worden.
- Aandacht voor de intakefase; een brede "snuffelcarroussel" is een kans voor inburgeraars om in de praktijk te laten zien wie hij is, wat hij kan, maar ook om een beter beeld te krijgen van de mogelijkheden (vóór PIP inzetten).
- Zelfregie vanuit de inburgeraar en oog voor de intrinsieke motivatie van de inburgeraar.
- Doorontwikkeling van waar we mee bezig waren.

AANDACHTSPUNTEN:

- Culturele sensitiviteit, zowel bij de professionals als bij de inburgeraar. Professionals hebben kennis van en begrijpen verschillende culturele achtergronden. Inburgeraars worden meegenomen in wat in Nederland van hem wordt verwacht. Heb op de werkvloer ook aandacht voor culturele verschillen, taalproblematiek en noodzakelijke soft skills.
- Er zijn zorgen om inburgeraars voor wie het taalniveau B1 niet haalbaar is. Ook zijn er zorgen om de focus op 'eigen regie'. Dit is een erg Westers begrip.
- Verwachtingsmanagement; Aandacht voor rechten en plichten op de verschillende leefgebieden, om teleurstellingen te voorkomen. Het is belangrijk om de context en waar de statushouder naar toe gaat werken duidelijk te maken bij aanvang. De focus moet liggen op voorlichting en preventie.

- Arbeidsmarkt: werkgevers vroegtijdig betrekken. Kijken naar mogelijkheden van passende participatie. Inburgeraar meenemen op werkbezoeken. De kennismaking met een beroep moet uitgebreid genoeg zijn om een goed beeld te kunnen vormen.
- Rekening houden met persoonlijke omstandigheden (bijv. trauma), maatwerk is hierin belangrijk.
- Voor succesvolle uitvoering is aandacht nodig voor de grootte van de caseload van de klantregisseurs. waarbij de kanttekening werd gemaakt dat het zwaartepunt van de begeleiding in de eerste periode van de inburgering zit.
- De klantregisseur moet goede competenties bezitten om de wettelijke taken en de persoonlijke belangen van de inburgeraar te kunnen begeleiden. Dit zou voor alle gemeenten op gelijk niveau moeten zijn.

TIPS:

- Het proces zal een coproductie van het COA, de gemeente en de specifieke organisaties moeten zijn.
- Er zijn mechanismes nodig voor mensen die het niet redden of uitvallen (bijv. door psychische of fysieke problemen). Voorkom dat dit pas te laat ontdekt wordt.
- Investeren aan de voorkant: i.s.m. COA bijvoorbeeld de vaardigheden die inburgeraars al nodig hebben in AZC (bijv. computervaardigheden).
- Niet één intake, maar een periode creëren waarin de intake uitgesmeerd wordt. In deze tijd kan taal en participatie aangeboden worden. Na de PIP kijken of het juiste gekozen is. De PIP kan bijgesteld worden als er een goede reden is om deze aan te passen.
- Professionals laten acties vanuit de inburgeraar komen, niet overnemen. Investeren in opbouwen relatie en vertrouwen, maar inburgeraar is zelf aan zet. Professionals zo nodig hierin trainen.
- Pilots, experimenteren met partijen die elkaar weten te vinden. Dit vraagt wel om een investering. Mensen die goed samenwerken als voorbeeld gebruiken, zodat anderen gaat volgen. Meer combinaties van samenwerking mogelijk.
- Suggestie vanuit een deel van de deelnemers aan de marktconsultatie is om samenwerking te organiseren vanuit partijen zelf; 1 hoofdaannemer i.c.m. regie vanuit de gemeente (contractmanager). Mogelijkheid uitvraag als geheel, 1 partij schrijft in, die regelt alles, samen uren/werk verdelen. Partijen kijken met elkaar wie waar goed in is, waar overlap zit en hoe werk best onderling verdeeld kan worden. Kijken naar mogelijkheid om voor partij uit de regio te gaan. Er zijn ook enkele aanbieders -die gespecialiseerd zijn in één onderwerp, bijvoorbeeld taal- die dit juist graag niet zouden doen.
- Een mogelijk idee is om een portfolio te laten maken door de inburgeraar. De inburgeraar is zelf verantwoordelijk voor zijn portfolio. De voortgang op alle leefgebieden blijft dan zichtbaar. Voorkeur gaat uit naar een digitaal portfolio en een erkend document dat voor iedereen belangrijk is en serieus genomen wordt. Dit kan dan als doorlopende leerlijn gezien worden. Eventueel opzetten via een vast systeem via de gemeente. Met de AVG moet wel rekening gehouden worden. Vaak zijn mensen trots om, middels een portfolio, te laten zien waar ze voor staan.
- Kijk bij andere netwerken/organisaties (MENSS en Taalnetwerk) hoe zij participatie en taal verbinden en samenwerken.
- Vind de juiste balans tussen overheidssturing en marktregie.
- Heb aandacht voor deskundigheidsborging van de professionals, zowel bij de uitvoerder als de gemeenten.
- Kijk naar kwaliteit van de docenten (<https://bvnt2.org/kwaliteitszorg/publicaties-kwaliteitszorg-nt2/>). Hierbij is het van belang dat de docenten ook opgeleid zijn als coach.

HOOFDTHEMA'S

VROEGTIJDIG

Hoe zorgen we ervoor dat een inburgeraar proactief en autonoom mee kan denken bij het opstellen van de PIP en kan in stromen in de voor hem juiste leerroute?

REACTIE VAN DE MARKT

- Empowerment integraal in het programma opnemen (zowel in groepsverband als individueel). Al starten binnen AZC om voor te bereiden op wat van hen verwacht wordt. In eigen taal en rekening houdend met eigen cultuur
- Direct met taal beginnen, in een totaal programma van 4 dagen per week. Op deze manier hebben ze meer structuur en worden ze voorbereid op een toekomst in Nederland. Respecteren wat iemand op dit moment kan, ruimte houden voor kansen/ontwikkeling.
- De inburgeraars op dezelfde manier benaderen. De manier van gespreksvoering is eenduidig en verschilt niet tussen de verschillende professionals. Verschillende organisaties rondom een inburgeraar vertellen dezelfde boodschap. Werk vanuit een gedeelde visie, positieve gezondheid, waarin alle leefgebieden meegenomen worden. We moeten samen aan een integraal plan werken.
- Verschil tussen culturen onderschrijven, en het gesprek daarover aan gaan. Mensen inzichtelijk maken wat de consequenties zijn van bepaalde keuzes. Bijvoorbeeld via inzet sleutelpersoon / cultuurwisselaar.
- Geef ruimte en vertrouwen en wees tegelijkertijd duidelijk over de verwachting. Bouw aan een ruim netwerk.
- De rol van de maatschappelijke begeleider moet nog verduidelijkt worden.

INTEGRAAL

Hoe zorgen we ervoor dat participatie vanaf het begin centraal blijft staan in het traject?

REACTIE VAN DE MARKT

- Werken aan verwachtingsmanagement, wat zijn je rechten en plichten.
- Uitleg over de context en de stip op de horizon al duidelijk maken. Alle aanbieders hebben dezelfde boodschap; we werken ergens naar toe.
- Taalaanbod zo praktijkgericht mogelijk inrichten, gelieerd aan arbeidsmarkt of participatie.
- Examen is geen intrinsieke motivatie. Wat wel intrinsieke motivatie aanwendt: inburgeraar participeert op het werk en merkt dat hij hier taal voor nodig heeft, ervaart noodzaak hiervan.
- Wanneer het op andere leefgebieden naast het werk niet goed gaat met inburgeraar heeft dat zijn weerslag op arbeidsparticipatie, daarom is het belangrijk om ook in andere leefgebieden te investeren.
- Werkgevers ook betrekken. Op dit moment zijn er niet genoeg plekken voor vrijwilligerswerk/werk
- Punt van aandacht is dat er een systeem moet komen met alle informatie die in de verschillende fases meegenomen en aangevuld kan worden.

DOORLOPEND

Wat zijn succesfactoren om tot een doorlopend traject te komen, waarbij de deelnemers hun eigen pad kunnen volgen?

REACTIE VAN DE MARKT

- Er moet een goede informatiestroom zijn en de gevolgen van genomen beslissingen moeten duidelijk worden toegelicht. Binnen de verschillende gemeenten moet uniformiteit zijn over het te doorlopen pad. Regionale samenwerking is hierbij belangrijk.
- De inburgeraar moet eigenaar worden van de PIP. Hij/zij stelt het zelf samenstellen en staat achter het document. Dynamische en doorlopende PIP, dat aangesloten blijft bij de situatie van inburgeraar en de doorlopende leerlijn.
- Gedurende het hele traject zorgen voor volgtijdelijk, passend aanbod.
- Sociaal kapitaal van de stad benutten.
- Aandacht voor de rol en taken van de klantregisseur/case manager. Er is vaak een dilemma tussen de juridische kant en de menselijke kant. Voorbeeld oplossing: doelmatige kant wat meer bij de markt, en de juridische kant bij gemeente. Niet te veel contactpersonen per statushouder.
- Er moeten door aanbieders meer startmomenten aangeboden worden zodat er geen tijd verloren gaat aan wachten. Of er moeten tussenprojecten aangeboden worden die daadwerkelijk bijdragen aan inburgering en niet als hoofddoel overbrugging hebben. De gemeente en de partners moeten samen zorgen voor een complementaire samenwerking.
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor duurzame uitstroom (ontschotten).
- Integraliteit en doorlopend komen ten goede wanneer je dit bij de uitvoerder neerlegt.
- Gemeente omschrijven duidelijk wat een traject op moet leveren voor inburgeraar, wat hij/zij mee moet krijgen/moet kunnen aan het einde. Partijen maken afspraken over hoe en wie wat doet.

VERVOLG

VERVOLG INKOOP PROCES

- De gemeenten stellen in Q4 2020 hun lokale beleidsnota's op. Nadere besluitvorming hierover vindt plaats in Q1 2021.
- Eind november/december 2020 ligt er een inkoopstrategie voor de gemeenten in Midden-Brabant. Begin 2021 wordt de (mogelijke) aanbesteding uitgezet.

OPROEP AAN MARKT:

Deel goede voorbeelden van resultaatbeschrijving en rapportage/monitoring via laura.venhuizen@tilburg.nl